

UNIVERSITETET I OSLO

Det kongelige kunnskapsdepartement
Postboks 8119 Dep
0032 OSLO

Forskningsadministrativ avdeling
Postboks 1072, Blindern
0316 OSLO

Dato: 25. september 2008
Deres ref.: 200804400/FHM
Vår ref.: 2008/12874

Telefon: 22 85 60 20
Telefaks: 22 85 69 99
E-post: postmottak@admin.uio.no
Nettadresse: www.uio.no

Høring – utredning av dobbelkompetanseutdanning i odontologi

Rapporten fra arbeidsgruppen som har utredet dobbelkompetanseutdanning i odontologi er oversendt Universitetet i Oslo for kommentarer i brev datert 9. juli 2008. Denne høringsuttalen er utarbeidet av Det odontologiske fakultet (OD), Forskningsadministrativ avdeling (FA) og Studieveilingen (STA) ved Universitetet i Oslo (UiO).

Det har i lang tid vært interesse for et slikt dobbelkompetanseprosjektet ved OD. En kombinasjon av organisert forskerutdanning og klinisk spesialistutdanning er en klar forutsetning for å drive utdanning og forskning på et høyt nivå.

Behovsanalyse

UiO støtter arbeidsgruppens vurdering om at det er vanskelig å anslå behovet for personer med dobbelkompetanse. Arbeidsgruppen ser imidlertid ut til å ha lagt seg på et absolutt minimum. Vanskene med å rekruttere odontologisk fagpersonale til Universitetet i Tromsø illustrerer den generelle mangelen på spesialister/klinikere med akademisk kompetanse. Det er i realiteten svært vanskelig å rekruttere norske tannleger med slik dobbelkompetanse til akademia.

Et dobbelkompetanseløp må dimensjoneres over minimumsnivået på grunn av risikoen for frafall. Eventuell overproduksjon kan lett absorberes i undervisningen i odontologi. Behovsanalysen må ta hensyn til muligheten for endret mobilitet, permisjoner og ønsket om deltidsstillinger. Sammenlignbare institusjoner (for eksempel Göteborg) har flere personer med dobbelkompetanse enn denne behovsanalysen vil gi. En vesentlig økning av antallet personer med dobbelkompetanse vil være en klar styrke for det odontologiske fagmiljøet. UiO mener derfor at det anslåtte behovet for kandidater med dobbelkompetanse er for lavt.

Lengde på utdanningen

Både spesialist- og ph.d.-utdanningen foregår innenfor stramme tidsrammer. Gevinsten ved et felles løp ligger i at den teoretiske utdanningen og det skriftlige arbeidet gjøres felles. Dette gir ett års besparelse. UiO støtter derfor arbeidsgruppens forslag om at utdanningstiden for dobbelkompetanse skal være 6 år (8 år for oralkirurgi). Dette vil i realiteten også være et meget stramt utdanningsløp tidsmessig.

Alternative studieløp

Arbeidsgruppen diskuterer to forskjellige utdanningsløp, der forskjellen er at det fokuseres enten på spesialistutdanning eller på forskerutdanning (ph.d.) i første del av fellesløpet. Det

er prisverdig at arbeidsgruppen legger opp til slik fleksibilitet i studieløpet, men det kan være krevende for institusjonene å drive to parallelle studieløp.

UiO forutsetter at dobbelkompetanseløpet etableres som (parallelle) studieprogrammer ved institusjonene, og at hver institusjon har ansvaret for sitt studieprogram. UiO understreker behovet for et tydelig strukturert studieløp for å sikre kandidatenes progresjon. Det er en fordel at forskerutdanningen legges før spesialistutdanningen pga. faren for avbrudd, noe arbeidsgruppen også påpeker. Fagmiljøet trenger også stabilitet mht. opptak og studiegjennomføring.

UiO tolker arbeidsgruppen slik at de ønsker å hente inn kandidater som allerede har begynt på enten spesialistutdanningen eller forskerutdanningen. Vi understreker imidlertid at kandidater som ikke har anledning til å følge dobbelkompetanseløpet fremdeles kan følge den ordinære spesialistutdanningen eller den ordinære forskerutdanningen, men da uten den tidsmessige innsparingen som ligger i fellesløpet. Kandidater som allerede har gjennomført elementer fra spesialistutdanningen eller forskerutdanningen som kan inngå i dobbelkompetanseløpet, kan søke om godskriving på vanlig måte.

Innstillings- og opptaksprosedyrer

UiO stiller seg positivt til arbeidsgruppens forslag om en nasjonal komité etter mønster av komiteen som allerede fungerer ved spesialistopptaket. UiO støtter at komiteen får ansvaret for dimensjonering av opptaket på bakgrunn av behovsanalyser og tilgjengelige ressurser ved utdanningsstedene. Komiteen må ha en sammensetning som sikrer at relevante interesser blir hørt. Komiteen må også samarbeide med komiteen som håndterer det ordinære spesialistopptaket, da dette påvirker totalbehovet for kompetanse.

Det er naturlig at komiteen er en innstillingskomité, ikke en opptakskomité. Komiteen bør foreta en felles vurdering av søknader til institusjonenes dobbelkompetanseprogram på bakgrunn av behovsanalyser og tilgjengelige ressurser. Universitetene må ha en sentral rolle i opptaket, fordi kandidatene enten er tilsatt i universitetsstillinger eller er kandidater ved et utdanningssted. Videre må de aktuelle utdanningsstedene også ha mulighet til å vurdere egen ressurssituasjon og egne behov ved opptak. Vedtak om opptak må derfor skje ved institusjonene selv etter anbefaling fra komiteen.

Det er viktig med en felles forståelse og tydelig definisjon av opptakskravene til dobbelkompetanseløpet. Det er naturlig at opptakskravene sees i sammenheng med dagens opptakskrav til spesialistutdanningen og forskerutdanningen. Det må også avklares hvordan eventuelle utenlandske søkere skal behandles, for eksempel med hensyn til autorisasjon.

Finansiering

UiO støtter arbeidsgruppens forslag om at kandidatene skal ha lønn under hele dobbelkompetanseløpet. Lønn til kandidater er en forutsetning i slike lange heltids studieløp, og er allerede innført i sammenlignbare utdanninger som spesialistutdanningen i medisin og psykologi.

UiO får i dag tilskudd fra Helse- og omsorgsdepartementet til spesialistutdanningen i odontologi, men dagens tilskudd dekker bare deler av kostnadene ved slik spesialistutdanning. Arbeidsgruppen diskuterer avlønning av kandidatene i dobbelkompetanseløpet, men vi savner en grundigere diskusjon av institusjonenes øvrige kostnader

ved utdanningen. UiO ønsker derfor en diskusjon med departementene om finansiering av utdanningen, og forutsetter i utgangspunktet at den blir fullfinansiert.

Overgangsordninger

Arbeidsgruppen peker på muligheten for å nytte midler avsatt i budsjettet for 2008 til aktuelle kandidater som har doktorgrad og som enten er i gang med spesialistutdanningen eller som tas opp nå. En slik mulighet vil i mange tilfelle avhjelpe noe med en vanskelig rekrutteringssituasjon ved utdanningsinstitusjonene.

Mandatet for innstillingskomiteen

Arbeidsgruppen nevner viktige elementer som bør inngå i mandatet for en opptakskomiteé, uten å spesifisere dette nærmere. Vi presiserer igjen at det endelige vedtaket om opptak må ligge hos institusjonen som blir ansvarlig med hensyn til ansettelsesforhold i stipendiatstilling og kandidatoppfølging i spesialistutdanning. Dette er viktig når institusjonen skal vurdere egne muligheter for slik utdanning uten at annen lovpålagt aktivitet må vike. UiO ønsker velkommen en grundigere utredning av hvilke nasjonale hensyn som skal tas ved rangering av de søkerne som er funnet kvalifisert for opptak. Det er viktig at slike hensyn ikke går på bekostning av kvaliteten på utdanningen. UiO forutsetter at forslag til mandat for innstillingskomiteen blir sendt på høring til institusjonene før endelig vedtak fattes.

Veiledning og desentralisert spesialistutdanning

UiO støtter arbeidsgruppen i at det ikke er noe i veien for at den kliniske delen av utdanningen kan foregå desentralisert, så lenge den har tilgang på relevante kasus for gjeldende utdanning og at forholdene forøvrig ligger til rette for undervisning, veiledning og kommunikasjon med universitetet som ansvarlig institusjon. Veiledere fra en ekstern institusjon må godkjennes av universitetet hvor utdanningen skal gjennomføres, og bør normalt ha en bistilling ved universitetet.

Når det gjelder veiledningen, mener UiO at det ved et dobbelkomptanseløp vil være naturlig å ha en veiledergruppe hvor både veileder(e) for ph.d.-utdanningsdelen og veileder(e) for spesialistutdanningsdelen inngår, uavhengig av om de er universitetsinterne eller fra en annen institusjon. Hele veiledergruppen bør sammen ha et felles ansvar for gjennomføringen av utdanningsløpet. UiO støtter ellers arbeidsgruppen i at hovedveilederne for hver av utdanningsdelene begge skal ha tilsetning ved det universitetet kandidaten er tilsatt.

Med hilsen

Geir Ellingsrud
rektor

Gunn-Elin Aa. Bjørneboe
universitetsdirektør

Saksbehandlere: Jonny Roar Sundnes (STA) og Merete A. Bremer (FA)

Kontakt: 22 85 71 98 / j.r.sundnes@admin.uio.no, 22856353 / g.m.a.bremer@admin.uio.no